

KOISTINEN

Tervehdys ”puhikselta”!

En olisi tätä jargonia halunnut enää jatkaa, mutta valitettavasti se on tehtävä ja osa kirjoituksestani onkin suora lainaus edellisistä ”koronakirjeistäni”. Viruksen viimeisin muunnos valtaa alaa ja meidänkin toimintaamme vaikuttavia rajoituksia astuu/ on astunut taas voimaan!

Kaikki sarjat ovat poikkeustilanteesta huolimatta toistaiseksi käynnissä ja turnauksiakin järjestetään, eli tehtäviä kyllä riittää ja toivonkin haastavasta tilanteesta huolimatta kaikkien, nyt viimeistään, suorittavan loputkin veloitteensa ja olevan mahdollisimman paljon käytettävissä.

Lähes poikkeuksetta kaikkialla näkyneen korkeatasoisen suorittamisen lisäksi positiivisina asioina syksystä voidaan nostaa ainakin onnistunut uusien jäsenten rekrytointi, sekä erityisesti ”kaveria ei jätetä -asenne”, joka on näinä vaikeina aikoina entisestään korostunut. Mahtavasti olette toinen toistanne tukeneet ja auttaneet!

Kaikesta huolimatta, eikä vähiten juuri siksi, toivotan kaikille läheisineen hyvää ja ennen kaikkea turvallista joulun aikaa sekä toivottavasti jo vihdoinkin toteutuvaa parempaa uutta vuotta!

- Antti

Tuje toivottaa onnea!

Turun jääkiekkotuomarit ja Koistinen haluavat nostaa esille seuraaville jäsenillemme, jotka ovat täyttäneet merkittäviä vuosia

I-12/2021	I-5/2022
90-vuotta	Heikki Louhi
80-vuotta Jarkko Sarras	Rainer Grannas
Mauno Lindgren	
75-vuotta Pertti Simonen	Jari Saarinen
Veli Hietarinta	
70-vuotta Keijo Lehtonen	
60-vuotta Simo Uusikartano	Tomi Kivekäs
	Markus Okko
	Mikko Elonen
50-vuotta Tero Sinervo	Jyri Holma
Salla Heikkilä	
Marika Harju	

Toimitsijoiden koulutuspäivä

Toimitsijajaosto järjestää toimitsijoille koulutusta Tampereella

Koulutuksen aiheita mm.

- Tutustuminen Tampereen jääkiekkotuomarien toimintaan
- Miten uudella Nokia-areenalla hoidetaan toimitsijatehtävät
 - Otteluseuranta Tappara/Ilves – TPS

Ajankohtavaihtoehdot koronatilanteen mukaan

- **Perjantai 4.2.2022 klo 18.30 Tappara-TPS**
- **Tiistai 22.2.2022 klo 18.30 Ilves – TPS**
- **Sisäänpääsyyn vaaditaan tuomarikortti/rahaa ja koronapassi**

Lähtö bussilla Turusta klo 14.00

Paluu ottelun jälkeen n. klo 23.00

Kerho on luvannut hoitaa bussimatkan kulut

Ilmoittautumiset sähköpostilla: pekka@artukka.net

Kerro kumpi peli sopii vai sopivatko molemmat

Tervetuloa mukaan tutustumaan uuteen ”Ratametsään” ja Tampereen kerhoon

Toimitsijajaoston puolesta

Jari ja Pekka

Olisiko minusta huipputuomariksi?

Kun jääkiekkoyhteisössä puhutaan tuomareista, tulee aina keskusteluun krooninen tuomaripula. Tuomaripula on todellinen ja tämä pula syvenee vuosi vuodelta. Useampi Tujelainen on kokenut tämän myös omakohtaisesti lisääntyneinä peleinä viikonloppuisin ja myös meidän sisäisissä keskusteluissamme, joissa pyydellään apuja niin toimiston kuin kollegan taholta.

Mutta tuomaripulan vallitessakin pitää jääkiekkoerotuomariyhteisömme tuottaa myös huipputuomareita meidän kilpailusarjoihimme. Se on meidän tehtävämme junnupelien tuomaritarpeen järjestämisen lisäksi.

Mutta miten huipulle pääsee ja kuka sinne pääsee? Olisiko sinusta sellaiseksi?

Tässä muutamia asioita, joiden kanssa pääset tekemisiin matkallasi huippupeleihin ja huipputuomariksi.

Perusasiat kuntoon

Ensimmäiset asiat, joka sinulla pitää olla ns. tikissä on oma halu kehittyä ja päästä koviin peleihin ja heti seuraavana pitää olla käsitys siitä mitä se oikeasti vaatii. Nämä asiat yhdistettynä oikeaan asenteeseen niin ollaan jo matkalla oikeaan suuntaan.

Meillä Tujessa prosessi huipputuomariksi etenee kutakuinkin niin että joku koulutusryhmästämme havaitsee potentiaalin ja lähestyy häntä kysymällä kiinnostuksesta kovempiin peleihin.

Tuomarivalmentajat ovat hyvä havaitsemaan potentiaaliset tuomarit. Myös itse ilmoittamalla kiinnostuksensa voi herätellä kouluttajien huomiota. Koulutusryhmä sitten miettii jokaisen kohdalla erikseen, miten kunkin tuomarin kohdalla edetään. Ihan suoraan peruskurssilta ei huippusarjoihin yleensä mennä mutta välillä edetään nykypäivänä hyvinkin nopeasti. Tavallisin tapa on, että tasoluokka kerrallaan muutaman kauden välein saat kovempia pelejä hoidettavaksesi. Suoraan syvään päätyyn emme laita ketään.

Huippusarjoissamme (Liiga, Mestis, U20 ja U18) peli on tasokasta ja jopa junnuihinkin ainakin harjoittelua voi kutsua ammattimaiseksi. Jo U18 SM tason pelaajilla on enemmän kuin 7 tapahtumaa viikossa, vapaapäivä ei juuri ole. Useana päivänä tapahtumia on enemmän kuin 1 ja kausi kestää n. 10-11 kk.

Tästä on jo helppo vetää johtopäätöksiä vaatimuksiin tuomareita kohtaan, jotka näissä peleissä jakavat oikeutta.

Perusasiat, jotka pitää sinulla, tulevalla huipputuomarilla, olla keskimääräistä kerhotuomaria paremmalla tasolla ovat luistelutaito, fyysinen kunto ja sääntötuntemus. Fyysinen kunto on helpoin asia laittaa kuntoon, se ei vaadi kuin viitseliäisyyttä. Jokainen pystyy tähän. Luistelutaitoakin on helpohko kehittää, jos vain halua löytyy. Sääntötuntemusta ei voi korostaa liikaa, se on koko tuomaritoiminnan perusta. Huipputuomarilta odotetaan huippusääntötuntemusta. Hyvän sääntötuntemuksenkin saa suhteellisen helposti, tarvitset ahkeruutta ja halua (asennetta) opetella säännöt. Ilman että nämä kolme perusasiaa ovat kunnossa on turha odotella kovia pelejä.

Kun sinulla on kunnossa luistelutaito, fyysinen kunto ja säännöt, alkavat vasta ne oikeasti vaikeat asiat. Miten sovellat näitä käytännössä peleissä.

Ulkoisen ja sisäisen paineen kestäminen

Tuomariksi oppiminen vaatii paljon epäonnistumisien kestämistä ja suorankin palautteen vastaan ottamista. Palautetta tulee ulkoisilta tekijöiltä; pelaajilta, valmentajilta ja katsojilta. Huipulla saat mukaan vielä aina niin mukavan median. ”Nuija!” huuto alkaa tulla sinulle tutuksi. Sisäistä painetta saat tuomarivalmentajilta pelien tason koventuessa. Vaatimustaso kasvaa ja ”ihan ok” ei olekaan enää ok. Välillä kätesi on vähän vinossa ja välillä seisot 30 cm väärässä paikassa jne. Hetken päästä toinen tuomarivalmentaja pyyteleeikin asiat juuri toisin kun edellinen... Myös kilpailu tuomarien kesken kiristyy ja sinua verrataan kollegoihisi jatkuvasti.

Ulkoisten paineiden (media, katsomo, joukkueet) hallitseminen ottaa oman aikansa ja siihen että painetta tulee, on sinun syytä olla henkisesti valmistautunut. Joudut miettimään myös ihan uudelta kannalta omaa käyttäytymistäsi esim. sosiaalisessa mediassa.

Vaikka palaute, sisäinen tai ulkoinen, tuntuu ikävältä, paraiten selviät, kun et aliarvioi itseäsi mutta et myöskään yliarvioi. Helpommin sanottu kuin tehty: ole rehellinen itsellesi ja omalle toiminnallesi, hyvässä ja pahassa, näin kehityt. Tämäkin vaatii opettelua. Usein ulkoinen palaute on asiatonta ja perustuu tietämättömyyteen mutta välillä sekin tulee aiheesta. Näihin asioihin oppiminen ja tottuminen ottaa aikaa. Kova palaute valitettavasti vaan kuuluu tähän lajiimme ja se odottaa sinua, kun kovimpiin peleihin etenet.

Tarvitset siis henkistä kanttia. Totut paineisiin pikkuhiljaa ja huomaat jonkin ajan kuluttua, että huutelu ei tunnukaan yhtä pahalta, kun jokunen kausi takaperin.

Asenne kohdilleen

Eteenpäin päästäksesi uskallat asettaa itsellesi tavoitteita ja teet töitä niiden saavuttamiseksi. Olet kärsivällinen etkä vertaa itseäsi liikaa kolleegaan ja hänen etenemistahtiinsa. Tuomarina kehittyminen on prosessi, joka etenee jokaisella hieman eri tahtiin. Kestät sen, jos pelien taso ei kohdallasi kasvakaan siitä tahdissa kun kuvittelit, vaan jatkat sinnikkäästi pitkäjänteistä työn tekoa ja itsesi kehittämistä.

Tuomarina oleminen on jatkuvaa oppimista ja kehittymistä, myös huipulla. Se ei lopu koskaan. Opit pitämään hyvää huolta kunnostasi, luistelutaidostasi ja sääntötuntemuksestasi. Olet siis omistautunut siihen, että sinusta tulee huipputuomari ja myös pysyt sellaisena.

Ei ole sattumaa, että Tujen koulutusilloissa ovat hyvin edustettuina varsinkin meidän nuoremmat huipputuomarimme. Kaverit tietävät, että aina voi ja pitää oppia uutta sekä ylläpitää omaa osaamistaan. Tulet huomaamaan myös että nälkä kasvaa syödessä ja haluat oppia ja tietää aina vaan lisää.

Ja yksi asia mitä huipulle pääseminen sinulta vaatii paljon, onkin kaikille meille suht tuttu.

Se vaatii AIKAA. Sanotaan että pelejä oppii tuomitsemaan vain tuomitsemalla paljon pelejä. Näinhän se on.

Osaanko tuomita?

Mutta niin kun aikaisemin jo vihjaisinkin, vaikeinta on soittaa pilliä ja kommunikoida oikein. Milloin käsi nousee ja milloin ei. Miten kommunikoit pelaajille ja vaihtoahtioon. Nykypäivänä ei pelkät käsimerkit riitä, pitää pystyä puhumaan. Pitää olla rakentava mutta myös jämäkkä ja johtaa peliä. Miten hoidat todella vaikeat tilanteet ja pelit. Miten saat itsesi henkisesti kasaan huonosti menneen pelin jälkeen seuraavaksi päiväksi. Tai pystytkö ”nollaamaan” itsesi keskellä peliä yksittäisen huonosti hoidetun tai väärin menneen tilanteen jälkeen katsomon huutaessa ja pelaajapenkkien käydessä kuumana. Henkisen vahvuuden ja tietynlaisen kovuudenkin tarve ja merkitys kasvaa.

Enää ei hyvä asenne ja kova yritys pelkästään riitä, olet huippupelissä, nyt sinun pitää osata. Koko jääkiekkoyhteisö odottaa ja edellyttää sitä.

Hyväksi tuomariksi kasvamisessa sinulla on apuna tuomarivalmentajat mutta myös kollegasi. Opit asioita myös seuratessasi muiden pelejä sekä keskustelemalla asioista kollegojesi kanssa. Vertaistuki on arvokasta. Muutaman kauden jälkeen huomaat neuvovasi nuorempaa kollegaasi samoissa asioissa.. :-)

Se miten tämä kaikki kokonaisuutena sujuu, ratkaisee lopulta sen mihin asti tuomarina nouset.

Osalta sujuu oikeinkin hyvin ja he löytävät itsensä Suomen huippusarjoista tai esim. MM-kisoista tai Olympialaisista.

Tujesta on kasvanut edellä mainittuihin tehtäviin useita tuomareita enkä näe, miksei niin olisi jatkossakin. Ei tämä nyt niin vaikeata ole :-)

Onko tulevaisuuden Tujen MM-kisatuomari mahdollisesti juuri sinä??

Huipputuomarit Tujessa

Meillä on tällä hetkellä useita hyviä nuoria tuomareita menossa oikeaan suuntaan ja on vain ajan kysymys, milloin näemme heidät ”isoissa valoissa”. Mutta kaipaamme silti koko ajan lisää uusia nousevia kykyjä, jotka haluavat edetä tuomariurallaan. Porukka supistuu aina pikkuhiljaa, kun muuttuvat elämäntilanteet ottavat osansa tai nykykyvyt lunastavat paikkansa ylhäällä edellisten sieltä lopettaessa.

Tarvitsemme jatkuvasti uusia kykyjä niin linja- kuin päätuomaripuolelle. Se kumpi rooli istuu sinulle paremmin, selviää kaikille, myös sinulle itsellesi, ajan kanssa myöhemmin.

Jos kiinnostus heräsi, ja huomaat toteavasi itseksesi, että kyllä minä tuohon pystyn, olethan yhteyksissä!

Mutta myös tuomarin on osattava kuunnella itseään ja osattava levätä silloin kun siihen on aikaa ja mahdollisuus. Joulun aikana on hyvä vetää hiukan henkeä, rauhoittua ja unohtaa hetkeksi kaukaloiden käihinät.

Rauhallista ja mukavaa joulun aikaa kaikille!

Juha Repo

Valmennusryhmä

Ali ja tuhannen tarinaa

Berrr..bah, Beckerell, Beckowith, Barbabah, Ali Baba jne. jne. Rakkaalla lapsella monta nimeä. Näin kuvailisin itseäni vuosien varrella mitä sain kuulla, kun jollain taholla oli asiaa jääkiekkoerotuomaritehtäviin liittyen. Totuuden nimissä on pakko sanoa, että kyllä edelleenkin ihan arjessa saa kuulla vaikka ja mitä. Se siitä.

Se taho, joka ei tunne Kirurgi-Ojalaa niin kannattaa ottaa joku kerta reissu Itämeren aalloille Turun Yliopistollisen Keskussairaalan fyssareiden ”luokkaretkelle”. Tämä skalpelli operoi tilanteet, ohitusleikkaukset ja hymyt koillisesta luoteeseen, sillä tarkkuudella, että on hänen syytä, että tartuin näppäimistöön ja lupauduin kertomaan muutaman tarinan 2006 alkaneesta harrastuksesta nimeltä jääkiekkoerotuomarointi niiltä vuosilta, joka tuli päätökseen ennen nykyistä apokalyptisen ajanlaskun alkua (2020). Kiitos Kirurgi.

2006 olin Turun aidossa sovetossa, eli bunkkerissa pelaamassa höntsyä ja näin aggressiivisen mainoksen, jossa seireenin lailla kosiskeltiin olemaan rohkea ja aloittamaan jääkiekkoerotuomarointi. Niin kuin monet muutkin penkkiurheilijat, myös minä kaikesta kaiken tietävänä ajattelin, että lähdetäänkö kokeilemaan. Siitä sitten kursseille ja ihmettelemään Rehtorin koulutusta aiheesta ja tuomarilupaa hankkimaan. Näin koitti ensimmäinen peli elitistisessä Impivaarassa ja parina Jykä a.k.a. siilitukka ja artikulaatio kapiaisen selkeää ihan jokaisessa hetkessä. Muistan ko. pelistä yhden tapahtuman, jossa piti jollekin poloiselle ’wannabe’ Mikko Rantaselle oikeutta jakamaan 2min taklauksesta. Jyri luistelee minun luokseni ja kysyy: ”Mitä sinä oikein tuomitsit?” Minä siihen, että: ”Selkeä taklaushan se oli. Eikö...? Niinhän se oli, mutta näytit juuri kädet lanteilla, että pojalle tuli romin käytösrangaistus.” Ööööö... Aivan eri laji kuin minulle tutumpi koripallo, jossa vartalokontaktissa näytetään samalla liikkeellä rike kuin jääkiekossa, mutta substanssi on hieman eri. Mietin itsekseni, että tervetuloa jääkiekon maailmaan...

Armon vuonna 2006 minulle tuli sitten tutuksi heimoveljeni Heikki alias Mäjenpjiä. Tunnetaan myös nimeltä ”v***u mulla menee hermo suhun Sukari, Rottinki, Pedigree”. Nuoren klopín kanssa napsahti samat aallon pituudet. Kaveri, jota ei huimannut mikään. Mentiin vuosia eteenpäin ja Herra Sukari karkasi Suomen läntiseen ruotsinkieliseen Kongoon eikä paljoa päästy puhaltelemaan yhdessä, mutta kun routa ajoi porsaan kotiin niin kyllä siinä kauhukaksikko ja ennen kaikkea bussikuskeille saatettiin ’ehkä’ sanoa yhtä jos toista. Ehkä yksi ikimuistoisin tapahtumahetki liittyi **Rautaliigaan** ja **Norilsk Nickelin** sponsoroimaan jojoon (lue: bussikuski), kun erätauco haluttiin vetää nopeasti kasaan ja kotiin tms. Muistaakseni johonkin sunnuntai-iltaan kellotaulussa Kuppiksella näkyi sitten romin

erätauko. Tämähän ei kelvannut videokuvaaja-jojo-bussikuskille vaan ilmoitti passiivis-aggressiivisesti, että pitäisi olla 12 minuuttia tuo tauko. Eikö brother from another mother avannut kitakaareen ja alkoi verbaalinen kendoilu. Pakkohan siihenkin riemuun oli yhtyä veljeäni tukemaan, johon dösäkuski henkseleistään irti repeytyessään huutaa, että tekee protestin Liittoon. Hessu sitten heitti korttipakan ilmoille ja kajautti, että: ”Anna mennä vaan, mä lupaan kertoa Liittoon, että totta joka sana.” No, ei siinä oikein muuta mahdollisuutta ollut kuin nauraa penteleesti suippokorvan pärinää ja näin tästäkin tapauksesta syntyi yksi urbaani legenda lisää jälkipolville.

Muutama vuosi aloitettuani tuomaroinnin niin kohtasin kovaa mainetta nauttineen Turun jäähallien pedanteimman huoltomiehen Mr. Anttalaisen. Vaikka en ollutkaan se kaikkein eniten pelejä jännittänyt sielu tässä nuorten ”poikien” harrastuksessa niin Teroa osasin jännittää silleen sopivasti, koska olihan hän kunkku. Kerran sitten Bunkkerissa jotain A-junnujen Ö-sarjaa vislattiin ja kalabaliikin ja kokoluokan tyytymättömyyttä esille tuovien pelaajien, niin Tero otti jonkun keskialueen aloituksen haltuunsa. Ihmettelin siinä sitten, että miksi mies ei pudota kiekkoa vaan puhua puhuu pelaajille ja mitään ei tapahdu. Hetken kuluttua minun seistessä siniviivalla

vastakkaisella puolella, kiekko lensikin jalkoihini. Koska tämä teksti on julkista niin sanotaanko vaan, että viesti oli sen verran vahvaa johtamista kiekon lentäessä 5 metriä aloittavista pelaajista, että tämän jälkeen ei kenellekään jäänyt enää epäselväksi, että ketä on El Hefe. Tuosta hetkestä opin, että tuomarin ei todellakaan tarvitse sietää mitä tahansa kuraa. Respect Tero mitä opetit minulle, että niin kauan kuin toimitaan by the spirit niin kaikki on ok ja teitä pelaajia palvellaan, mutta jos kusette minun muroihin niin lupaan kirjoittaa kuitin kaupan päälle. Kaukalossa on sheriffi ja sitä kunnioitatte. Muutenhan Tero milloin opasti kaikkia äitejä..., isejä ja setiä/tätejä toimimaan jääkiekon parissa mitä pedanteimmalla tavalla olemalla aina hymyilevä ja auttava mies. Ja asiat hoituivat, kun Tero oli paikalla.

Aikakoneella, kun liikutaan ja minulla, kun on oikeus kertoa satunnaisessa järjestyksessä tapahtumia, niin mieleeni tulee muuan Erno Ihaksinen, Naantali ja jälleen kerran A-juniorit ja pilaantunutta äidinmaitoa nauttineet stadilaiset. Nämä teerenpoikaset yrittivät kommunikoida erinäisistä tilanteista aloittamalla joko suljetun tai avoimen kysymyksen tai argumentin vulgaarilla nimityksellä naisen genitaalista. Erään tapahtuman jälkeen tilanne yritti eskaloitua ja ei muuta kuin ensimmäinen sankari boksiin, toinen sankari boksiin, kolmas kaveri boksiin ja sitten vasta alkoi syntymään rauhallisuutta. Luistelin vierasjoukkueen boksien eteen, näytin pilliä ja sanoin, että: ”Se on kundit sellainen juttu, että niin kauan kuin minä hengitän niin tästä pillistä ei lopu virta. Ketä vielä haluaa jatkaa tuolla kielenkäytöllä

keskustelua?” Nooh, toinen... huoh... näistä ’valmentajista’ nostaa kätensä pystyyn ja sanoo, että: ”Etsä tiä, kato ku, noi kundit puhuu tuolla lailla ja se on ihan normaalia. Ei ne sillä mitää tarkoita. Se on vaan heidän tapa sanoa...” Hetkinen!! ”Siis sanoa ja mitä? Ei minun kotikasvatuksessani opetettu käyttämään v***u:a kuin se olisi litran maito, valkoinen ja itsestään selvä tuote ruokapöydässä.” Mitä sitten tapahtuu samaan aikaan... Nooh, tämä toinen ’kouts’ takavasemmalta huutaa, että: ”Kyl sun pitää v***u ymmärtää, et tää kuuluu peliin!!” – PIIP – Toimitsija-aition eteen ja baritoni-kanava auki: ”2 minuuttia keskenkasvuiselle koutsille, joka opettelee vielä käyttäytymään.” Peli etenee ja koittaa erätauko. Asiallisempi valmentaja viittaa kuin eturivin priimus-oppilas. ”Anteeksi tuomari, saako keskustella? Totta kai saa, kunhan pysytään asiallisena jne.” Noh, kouts yrittää siinä selvittää, että eivät ole tottuneet näin tiukkaan linjaan ja pelin aikana jo puhuttiin, että toimitaan fiksusti ja tuomarille ei puhuta rumasti.” Minä siihen, että: ”Hieno juttu. Näin meillä ei tule mitään ongelmia pelin jatkoon kannalta.” Ja kuin rukouksena minun tulevaan omaelämäkertaan niin tämä jo kertaalleen 2 minuuttia saanut valmentaja tulee tämän asiallisemman ohjaajan selän takaa ja purskahtaa itkua tirauttaen suustaan, että: ”Et sinä saa sanoa minua keskenkasvuisiksi valmentajaksi.” Ja niin kuin televisiosarjasta tuttu Kova Laki, niin minulla putosi pillit ja kiikarit. Samassa kyllä Erno tipahti aivan totaalisesti ja eikä sille hymylle kyllä tullut loppua ihan heti. Luulen, että nauraa varmaan vieläkin tapahtunutta. En tiedä miten ko. valmentajan ura lähti lentoon, mutta mitään isoa panosta sen jatkumisen puolesta en laittanut.

Kävin yhtenä syksyn alkuna piippaamassa ihan ensimmäisiä Nuorten Liiga-tason harjoituspelejä nykyään Germaanisessa Tasavallassa vaikuttavan entisen sukelluspukumiehen kanssa. Vauhti on kova ja kaikkea sattuu ja tapahtuu näissä ”sonnit ja kiima laitumella” syksyn ensimmäisissä peleissä. Kotijoukkueen terävin teroitin esiintyy penkin takana aivan fantastisesti edukseen kuten hänet siitä vuosien varrella oli opittu tuntemaan. Itse peliin. Pelissä tapahtuu taklaustilanne. Lapanen ylös, kaksi minuuttia ja tämä mensan kunniajäsen alkaa louskuttamaan leukojaan. Minä siihen vaihtoaition lähettyville ja kysymään suhteellisen selkeällä äänellä, että olenko syönyt sinun eväät, kun on noin kova nälkä. Alkoi liivit ja rusetti siihen malliin kiristymään, että hänen oli ilmeisen pakko vaan päästä kuulolle. Ilmoitettuani lakonisen selkeästi, että Herra on hyvä vaan ja pitää suuta soukemmalla, koska tilillä ei kuitenkaan ole katetta ja tällä kertaa seura ei tule auttamaan. Olihan se tietenkin ikävää hänen kannaltansa, että koko vaihtopenkki naurua purskautti ja jälkiruoaksi sai 2 minuuttia. Ne ketkä tietävät niin tietävät sen, että meille oli jo siihen mennessä kehkeytynyt erinomainen suhde, joka koki eroottisuuden huippunsa hänen soitettuaan kerhokouluttajalle juuri ennen seuraavaa peliä, kun oli kuullut tuomarikopin oven läpi, että kuinka tuomarit valmistautuvat peliin käymällä mm. pelaajia ja miksipä ei toimihenkilöitäkin läpi ja hänen nimensä oli tullut esille. Yhy yhyyyy....

Älkää missään nimessä käsittäkö minua väärin, että olisin nauttinut ruokavaliotani täydentämällä näiden valmentajien tai pelaajien nöyryyttämällä. Siitä ei missään nimessä ollut kyse. Enemminkin selittäisin sitä niin päin, että myös tuomareilla on oikeus olla tunteella peleissä. Katsokaapa vaikka kovan kolmikirjaimisen sarjan legendaarisia seeproja, jotka miljonääreille välillä kertovat f sitä ja f tätä you fuckin’ pussy. Suomessa kamalasti hoetaan sitä, että älä provosoi ja älä provosoidu. Totta, mutta samalla niin väärin. Vain Liiga-tuomarit ovat (jotkut) työsuhteessa jääkiekon kanssa ja silloin ehkä pitää enemmän laulaa niitä lauluja, jotka sinulle soittavat. Me kerholaiset teemme tätä vapaaehtoisuudesta ja ennen

kaikkea vaikkapa rakkaudesta lajiin. Miksi me tuomarit emme saisi sanoa mukamas takaisin ”nasevasti”, kun sen paikka on, kun sitä on 99%:sti edeltänyt tilanne, jossa joko pelaaja tai pääasiassa toimihenkilö on yrittänyt sinua kyykyttää? Hei! Sitä saa mitä tilaa. Ja tiedoksi ihan kaikille, että en koskaan, en ikinä koskaan haistattanut kenellekään, jos oli ”pakko” sanoa jotain. Äidinkielemme on rikas muutoinkin ilmaista itseään kuin rahtarimaisesti kiroilla. Isoäitini tapasikin aikanaan sanoa, että mies kiroilee silloin, kun se ei osaa enää puhua. Minä päätin lopettaa melkein 15 vuoden jälkeen erotuomaroinnin sen takia, että olin hyvin lähellä aloittaa kiroilemaan. Sitä ei minun itsekritiittinen tarkasteluni olisi antanut anteeksi.

Jotta emme päättäisi tätä seikkailujen epistolaa liian kriittiseen sävyyn niin kerrotaan jotain positiivistakin ja ikimuistoista. Olen saanut olla katsomassa, kun tiettyjä huippulupauksia on noussut aina Änäriin asti. Jossain kohtaa, kun Uusitalon Jussi antoi minulle mahdollisuuden olla ensimmäistä kertaa päätuomari niin minä rakastuin lajiin nimeltä jääkiekkoerotuomarointi aivan päätä pahkaa. Siitä eteenpäin halusin koko ajan tehdä asioita paremmin, paitsi lukea säännöt, koska peli on peliä ja säännöt ovat sääntöjä, jotka on tehty sitä varten, että sääntöjen pitää palvella peliä eikä pelin sääntöjä. Tässä minulla ja eräällä Vierumäen Puutukalla oli eriyvä näkemys. Anyway, niin kauan kuin sain olla pelissä mukana, koin olevani etuoikeutettu. Nuoret miehet uskoivat asiaansa, tavoittelivat tähteä taivaalta ja minut kelpuutettiin mukaan. Hiukan siistiä!! Ja uskokaa tai älkää niin edelleen tänä päivänäkin tietyt nuoret miehet (pääasiassa miehet, koska niin vähän aikaa tuomitsin esim. Naisten SM-sarjaa ja sitten tuo Vauva vei kuitenkin ne kaikki KalPan ja HiFKinkin muijat mennessään...) tulevat kaduilla ja työelämässä vastaan. Voin melkein väittää, että ihan kaikkien kanssa, jotka ovat päässeet minusta yli tai ali... niin meillä on hienoja keskusteluja, nauruja ja muistoja. Ja jos ei aiemmin niin viimeistään sitten Donnan kannella ja ihan joka ikinen kesä. Ihan mahtavia muistoja, kokemuksia ja ennen kaikkea ihmisiä. Tuomarointi opetti minua olemaan objektiivinen, tekemään tiimissä työskentelyä, lukemaan kokonaisuutta, ymmärtämään erilaisuutta. Tärkeimmän tehtävän koin erinäisiä kertoja silloin, kun pelaaja joutui epäonnisella hetkellä jäämään yksin. Se, että oikealla ajoituksella minä

tuomarina – ehkä – osasin osoittaa jotain empatiaa, ymmärrystä ja pelisilmää niin ne ovat olleet ylivoimaisesti niitä hienoimpia hetkiä. Ymmärsin myös, että idiootteja on kaikkialla ja se, että joku nuori on pölö, niin se ei itse asiassa ole hänen vikansa, että hänestä on tullut pölö. Se on katsokaas meidän aikuisten ja vanhempien. Ja kun tämän jossain kohtaa oivalsin niin aloin tulemaan kaikkien kanssa toimeen ja ymmärsin heitä paremmin. Paitsi idioottien...

12

Turussa TuJe on hoitanut asiansa mitä parhaimmalla tavalla. Iso kiitos menee Herr Bergströmille. On tapahtunut sitten ihan mitä vaan niin tämän sivistyneen miehen kanssa on voinut puhua ihan mistä vaan. Kiitos Ville. Samaan syssyyn on pakko lähettää terveiset tua noi ni- miähel. Eräänlainen rataennätys oli, kun haudankaivajan kanssa kerran laskettiin, että montako kertaa voi koulutustilaisuudessa sanoa tua noi ni...

Herra Kaarto. Me ymmärrämme toisiamme. Se riittää. Kaikkea hyvää eläkeläiselle.

Anssi, Meriläinen ja LoveJoy. Kiitos, että toimisto toimi ja toimii.

Ja viimeisenä lapsukaiseni: NANna, Vauva, Halminen, Leevi, Juristi, Pori-Pukkila, Doctor, Ekonomi Iso-Lauri, Höylä-Laine ja ketä hittoa teitä kaikkia olikaan, kun isukki ei vaan muista teitä kaikkia... Mutta, siis joo, tietäjät tietää, että teistä ei monikaan vetänyt ensimmäisiä piirtoja joko B-SM:ssä ja/tai Suomi-Sarjassa ilman minua, erilaista isää ja erilaista opastavaa tekemistä linjoillani, jotka saattoivat hieman poiketa case bookista... 12 Kertaakaan ei minulla jäänyt minulle mitään hampaankoloon, koska meillä oli aina hauskaa. Me olimme päälliköitä hyvällä tavalla ja jos joku muu väittää jotain muuta niin puhuu kökköä. Ja yksi minulle hienoimmista asioista on se, että osalla meidän kavereita ja ystävyksiä on pysynyt senkin jälkeen, että isukki otti ja lähti.

Vielä muutama asia. Tuomarin tärkein tehtävä on palvella peliä, lukea peliä ja olla osa peliä. Tehkää aina kaukalossa asiat ja tehtävänne parhaalla mahdollisella pieteetillä ja olkaa rohkeita, fiksuja ja myös ymmärtäväisiä. Ei mitään ruotsalaista hallituskeskustelua joka käännteessä, ei kavereita hankkimassa (ne tulee, kun teet tehtäväsi kunnolla), ei moukkia tai huonokäyttöksisiä. Tuomarina oleminen on aivan saakelin hienoa ja tärkeää. Olkaa ylpeitä siitä mitä edustatte. Voikaa hyvin.

P.S. Pidätän oikeudet tarinoiden värittämiseen. 12

Hyvää Joulua ja Uutta Vuotta!!

Ali

Enemmän tai vähän enemmän harmaita turinoita III

Kuinka moni onkaan Turkuhallissa ja Kupittaaalla ihmetellyt tuota harmaatukkaisten miesten (ja muutaman naisen) joukkoa joka jokaiseen otteluun ilmestyy jostain katsomon uumenista kuin menninkäiset koloistaan ja valloittaa tarkkaan valitut paikkansa ottelun ensimmäiseltä riviltä. Onneksi joukkiolla on yhtenäinen asu, jonka joku liikelaitos on heille sponsoroinut.

Kyseessä on kuitenkin tehtäviään hoitava Tujelainen ”ammattiharrastajien” ryhmä, joka ottelu ottelun jälkeen selviytyy tehtävistään vaihtelevalla menestyksellä, siis aivan kuten pelaavat joukkueetkin. Onkohan kukaan ulkopuolinen koskaan tullut ajatelleeksi sitä vuosimäärää mikä niiden tehtäviään suorittavien takana on kertynyt vaihtelevissa oloissa; ensimmäiset aloittivat Urheilupuiston montussa (sijaitsi suhteellisen lähellä nykyistä Myllytunnelin sisäänajopäätä) ja sieltä Kupittaan avo-Kilpolaan 60-luvulla edelleen katetulla Kupittaaalla aina 90-luvun alkuun ja sittemmin sekä Turkuhallissa että uudessa Kupittaan hallissa. Mutta mitä kaikkea he sitten tekevät ja montako siellä ottelussa onkaan!?

Näkyvä ryhmä toimitsijoita kaukalon laidalla hoitaa ottelun yleisölle näkyvät osat:

Rangaistusaition valvojat ovat sosiaalisin osa, koska heille kuuluu aition luukun avaamisen ja sulkemisen lisäksi seurustelu kuumien ja ylikuumien pelaajien kanssa 2, 5 tai 10 minuutin jaksoissa. Onpa juttu joskus jäänyt niin pahasti kesken, että pelaaja tulee useammankin kerran samassa ottelussa juttutuokiolle. Tuttuja komentosanoja tällä ryhmällä ovat mm. ”Go” ja ”Ten” jotka vuosien mittaan ovat kuvastaneet toimijoiden kansainvälistä valmiutta. Joskus tuo ten-komento on unohtunut ja tällöin luukun saranat ovat narahtaneet vääräänkin aikaan.

Ajanottajien tehtävänä on käynnistää ja pysäyttää kellojaan kiekon putoamisen ja tuomarin vihellysten mukaisesti. Toinen ajanottajista käyttää ns. isoa kelloa, jota silloin tällöin yleisö ja vaihtopenkit yrittävät huutamallakin saada liikkeelle tai vaihtoehtoisesti pysäyttämään.. Toisen kellonkäyttäjän tehtävänä on yrittää taskukellollaan pysyä sähköisen ajanoton kanssa tasaluvuissa ja varmistaa otteluajan oikeellisuus. Tunnelma tässä kellonkäyttäjien kilpajuoksussa lähentelee Formular-ajojen tiivistä sykettä.

Vierasjoukkueen jäähyaition hoitajan juttukaverina otteluissa toimii **päätteenhoitaja**, joka välittää huonokuuloisille katsojille isolle taululle luettavaksi päätuomarin kulloisetkin terveiset esim. maalintekijät, rangaistukset tai sitten voidaan pimentää koko taulukin (jos ei kerta kaikkiaan ole mitään kerrottavaa). Päätteenhoitaja vastaa myös siitä, että ottelun peliaika on asetettu oikein koneelle ja summeri erän päättymisen merkiksi soi vasta 20 min kohdalla. Päätteenhoitajat ja kellonkäyttäjät ovat useimmiten myös matemaattisesti lahjakkaita pystyessään nopeasti kertomaan kuluneen ajan, kun yleisöpalvelin katon rajassa näyttää vain jäljellä olevan. Erien lopun hektinen tunnelma tosin joskus sekoittaa nämäkin toimijat ja onpa joskus kuultu viimeisen minuutin lopulla otteluajan olevan 17.20, kun erää oli enää jäljellä vain 2,40 sekuntia. No, siitäkin tujelaiset selvisivät kunnialla.

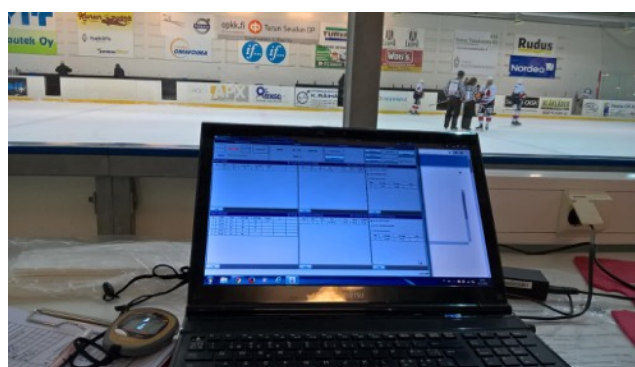
Aivan oman läppäriinsä aition pöydälle on tuonut Tallinnan matkansa jälkeen sukupuoltaan vaihtanut Retu, joka sittemmin oli nimeltään Satu. Satu, joka nykyään tunnetaan nimellä **Titu**, kirjaa ottelutapahtumat läppäriinsä ja toimittaa ne bittivirtana Liigalle ja liitolle myöhempää tilastointia ja pätkäilyä varten. Kun otteluissa on rauhallisempi hetki, Titu viettää aikaansa pelaamalla pasianssia tai seuraamalla muuta urheilutapahtumaa kansainvälisellä talviurheilumarkkinalla. Nämä toiminnoton aluekouluttaja kuitenkin tiukkasanaisesti kieltänyt vaan onhan joukossamme niitäkin, joita tämäntyyppinen kaitsenta ei välttämättä tunnu koskevan, hiihtokilpailut ovat aina etusijalla. Ottelun jälkeen Titu vie valmiiksi tekemänsä pöytäkirjan tuomareiden tarkistettavaksi. Kirjurin jäätyä pois toimitsijaryhmästä on Titu ominut itselleen päällikköaseman ja ottelun jälkeen hän vapauttaa aitiotoimitsijat tehtävistä sekä myös niin muistaessaan tilastoryhmät muualta katsomotiloista kepeällä kädenheilautuksellaan. Ottelun jälkeen tuomarit tarkistavat Titun aikaansaannokset

ja tekevät niihin muutokset tarpeen mukaisesti.

Titun vieressä aition viimeinen toimitsija, **kuuluttaja**, yrittää parhaansa mukaan puhella mikrofoniin tuomarin kertomaa yleisön ja vaihtopenkkien tiedoksi (pl. huonokuuloiset, joiden tiedotuksesta ylemmän mukaisesti vastaa päätteenhoitaja). Useimmiten ulos tulee asiaa, mutta onpa joskus tullut jopa vinkkejä valmentajille ja pelaajaostajille, keitä joukkueen pitäisi laittaa aloitukseen tai hankkia joukkueeseen. Kuuluttaja on

ryhmässä se, jolla on parhaat jutut ja muilla toimitsijoilla etenkin kellonkäyttäjillä ja rangaistusaition valvojilla on täysi työ pitää kuuluttaja ajan tasalla esimerkiksi erien loppuilla ja rangaistusten päättyessä.

Nämä olivat siis kaikki ns. alakerran väkeä, mutta löytyyhän tujelaisia vielä muitakin ottelutapahtumissa. Tilastoinnista vastuullisia ovat myös nörttiosaston **laukaisukartanpitäjä** sekä **peliajan seuraajat**. Laukaisukartanpitäjän tehtäviin kuuluu

muiden muassa määrittää, oliko pelaajan suorittama laukaus todellinen vai ainoastaan paniikinomainen hätäpurku omasta kenttöpäädystä ja päättyikö se maalivahdin suorittamaan torjuntaan niin että maalivahdilla oli koulutuksen mukainen oikea torjunta-asento koskiessaan kiekkoa. Laukaisukartanpitäjä on oman polkunsu kulkija, joka kuulemma kesäkaudella virittelee taitojaan sopivilla rentoutusharjoituksilla, kuten esimerkiksi ruotsalaisten pitkänmatkan pyöräilijöiden vaseliiniteltoissa. Peliajan seuraajat puolestaan kirjaavat kulloisenkin kentällä olevan miehityksen joukkueittain. Tämä tilastointi antaa pelaajakohtaiset peliajat sekä maalin syntyessä +/- -tilaston.

Muualta katsomotiloista löytyvät vielä **otteluvalvoja** sekä liigaotteluissa **syötönnimeäjä** (aiemmin tunnettu nimellä syötönarpoja, jonka ilmoitusten yli päätuomarit aikoinaan kävelivät surutta ja onpa eräs entinen nimeäjä ilmoittanut lopettavansa, koska ei enää näe kentälle, ainakaan sen perusteella miten päätuomari korjaili annettuja syöttäjäehdotuksia). Syötönnimeäjä ilmoittaa näkemyksensä maalinsyöttäjistä ja kertoo sen alakertaan ja edelleen tuomareille. Otteluvalvoja onkin sitten se kaikkein suurina ja voimakkain tuomariston ystävä. Kun päätuomari asettaa pikkusormensa suuhun ja peukalonsa korvaan niin otteluvalvoja tietää, että kohta on tarve keskittyä ristinollan sijaan videotallenteen selailuun. Kertoopa huhu, että aikoinaan oli jopa Mikki merihädässä- video jäänyt kesken, kun tuomaristolla olikin yllättäen asiaa. Tämä on kirjoittajille vain kuulopuheesta saatua tietoa, joten voit tarkistaa asian vaikka Paulilta tai Kimmolta. Otteluvalvoja on tuomarin paras kaveri ja viimeinen oljenkorsi, jolle tämä aina silloin tällöin kilauttelee.

Melkoinen määrä tehtäviä ja iso joukko tekijöitä on siis ottelua kohden. **Hyvä tuomari**, kun olet viheltänyt vuosia, hokkarit kuluneet puhki tai potku ei enää toimi ja vauhti ei enää riitä ja olethan edes joskus harkinnut toimitsijatehtäviä niin ota pa yhteyttä toimitsijapäällikköön, ei enää vuosikymmenien jälkeen Pomo vaan kansainvälisesti aito lämminveriravuri raumalais-paraislaisella taustalla varustettu Boss-Jari (Ojala). Hän keksii kyllä sopivasti illanviettotapoja koti-iltojesi lomaan. Edellytyksenä toimitsijaksi pääsemiseksi

eivät enää ole harmaantuvat hiukset (kuulemma lisäävät charmia) tai vauhdilla niskatukkaan siirtyvä hiusraja!

Ylläkuvattuja tehtäviä toimitsijat suorittavat Liigassa, Mestiksessä (nykyisellään vain jäätason aition tehtävät) sekä Nuorten SM-liigassa. Lisäksi on yksittäisiä joukkueita, jotka ostavat valikoidusti TuJE:n toimitsijapalveluita omiin otteluihinsa.

Tujelainen kirjuri hoitaa myös turkulaisen harrastekiekon tilastoinnin (kyllä, tämä on Sari).

Toimeksi saaneina Pomo-pukki ja Tomppa-tonttu

Hyvää joulua toivottaa Tujen
hallituksen pukit, toimiston
tontut ja toimihenkilöistä
koostuvat porot!

